

Steeds meer vraag naar sekszorg voor andersvaliden

'Iedereen heeft recht op seks. Ook ik'

'Seks is een basisrecht, ook voor mensen met een beperking.' De Duitse politica Elisabeth Scharfenberg lanceert een opmerkelijk voorstel: betaal 'seksuele dienstverlening' aan andersvaliden terug. Is dat realistisch in Vlaanderen?

FERNAND VAN DAMME EN JAANA HOMBROUX

Het lijkt wel alsof je ineens aseksueel bent." Michèle Van Overstraeten (59) kwam na een mislukte operatie aan een hersentumor in een rolstoel terecht. Ze moest opnieuw leren praten en bewegen, maar van seksuele revalidatie was geen sprake. "Nochtans hebben mensen met een handicap ook nood aan seksualiteit. Ook ik wilde een vrouw zijn, met alles erop en eraan." Daarom besloot Michèle gebruik te maken van de dienstverlening van Aditi, een vzw die sekszorg aanbiedt. Woordvoerder Steven De Weirdt: "Personen met een beperking hebben op seksueel vlak dezelfde rechten en noden als iedereen, maar de mogelijkheden om eraan te voldoen ontbreken soms. Onze organisatie brengt hulpbehoevenden in contact met seksuele dienstverleners." Jaar na jaar ziet Aditi het aantal vragen groeien – vorig jaar waren er 650. "De maatschappij beseft stilaan dat er ook op het gebied van seksualiteit

voor mensen met een beperking en ouderen aangepaste ondersteuning nodig is", meent De Weirdt. "Dat is mede dankzij *Hasta la vista*, de bekroonde Vlaamse film waarin drie jongens met een handicap een reis naar Spanje ondernemen met als hoofddoel seks, maar ook doordat familie, begeleiders en omgeving openlijker over het thema praten."

Geesten moeten rijpen

Lieve werkt als seksueel dienstverlener samen met Aditi: "Er is een belangrijk verschil met reguliere prostitutie. Dat vertrekt immers vanuit een economisch model terwijl ik als dienstverlener vertrek vanuit een zorgmodel. Mijn ontmoetingen draaien in de eerste plaats om warmte en nabijheid. Ik wil mensen met een beperking zich op hun gemak doen voelen. Meestal gebeurt dat via

een verwennende massage, soms via masturbatie en soms ook penetratie."

Voor zorgverstrekkers als Lieve is het essentieel dat er een sluitend kader komt. Dat ontbreekt nu. Seksuele dienstverlening wordt via een wet uit 1952 gelijkgesteld met prostitutie. De Weirdt: "De dienstverleners met wie Aditi samenwerkt, werken als zelfstandigen. Als we ze in dienst zouden nemen, bezondigen we ons wettelijk gezien aan pooierschap. De Belgische prostitutiewet dateert uit de jaren stillekes. In deze tijdgeest was er over seksualiteit en handicap totaal nog geen sprake. Mensen met een beperking werden uit de maatschappij gehaald en aan de goede zorgen van paters en zusters toevertrouwd. De wetgeving omtrent prostitutie had pooiers en mensenhandelaars voor ogen, geen zorgverleners die anno 2017 hun cliënt begeleiden vanuit het volwaardig en inclusief burgerschapsprincipe."

"Ik heb soms te maken met cliënten met het denkniveau van een kleuter van drie, maar wel met een volwassen lijf en een fysieke behoefte aan seks. Als professional is het dan onontbeerlijk dat je binnen een kader opereert", vult Lieve aan.

In 2012 heeft Aditi in samenwerking met de universiteit van Gent een voorlopig werkkader opgesteld dat momenteel binnen België wordt gehanteerd. De organisatie vraagt aan de politiek om dat te erkennen. De Weirdt: "Er wordt binnen de regering steeds vaker over nagedacht, maar we maken ons geen illusies, dit heeft tijd nodig. Geesten moeten rijpen en politiek, maatschappij en werkveld moeten verder worden gesensibiliseerd."

Ook de bevoegde minister van Welzijn, Jo Vandeurzen (CD&V), laat voorlopig niet in zijn kaarten kijken. Meer dan dat er aan een visie wordt gewerkt, wil hij voorlopig niet kwijt.

'We moeten seksuele dienstverlening loskoppelen van prostitutie en als volwaardige zorgondersteuning zien'

STEVEN DE WEIRD
VZW ADITI

Nu ze bijna zestig is, verlangt Michèle vooral naar een relatie, maar ze benadrukt hoe belangrijk sekszorg is voor andersvaliden. "Het is fantastisch dat het bestaat. Eigenlijk zouden ze dat bijna moeten verplichten. Seksualiteit maakt deel uit van de mens, toch? Ik denk dat te weinig mensen, met en zonder handicap, inzien hoe belangrijk vrijen is. Met 'kwaliteitsvrijen', bedoel ik dan: strelen, liefhebben, alles."

Volgens Michèle is het cruciaal dat andersvaliden met iemand over seks kunnen praten. "Ook over details moet gesproken kunnen worden. Hoe gaat dat? Hoe draai je? Kun je nog klaarkomen? Mensen met een handicap hebben zoveel vragen en angsten. Ze moeten bij iemand terechtkunnen die hen helpt, maar vooral ook aanmoedigt om te vrijen. Een handicap en seksualiteit gaan wel samen."

En dan is er nog het controversiële voorstel uit Duitsland. Elisabeth Scharfenberg van de Duitse groenen pleit ervoor om de overheid seksuele diensten voor andersvaliden te laten terugbetalen. Inmiddels is ze al teruggefloten door haar partij en ook Aditi vindt dat geen goed idee. "Het is de verkeerde discussie. Als maatschappij zijn we daar nog niet klaar voor. En zelfs als dat het geval zou zijn, dan moeten we inzien dat de privacy-rechten van mensen met een beperking zo in het gedrang komen", zegt De Weirdt. "Want als ze voor terugbetaling in aanmerking willen komen, moeten ze zich registreren bij pakweg de gemeente. Neen, de echte discussie die we moeten voeren ligt op een ander domein: we moeten eerst seksuele dienstverlening loskoppelen van prostitutie en als volwaardige zorgondersteuning benaderen."

Lieve is een fictieve naam.
Meer info vindt u op aditivzw.be

Laatste kans voor prins Laurent

Premier Charles Michel (MR) heeft prins Laurent voor een ultimatum gesteld. Als die nog één misstap begaat, verliest hij zijn dotatie. De eerste minister heeft zijn waarschuwing geformuleerd in een "gemoedelijk, maar toch stevig gesprek" met de broer van koning Filip. De ontmoeting in de Wetstraat 16 was georganiseerd na Laurents recente uithaal naar politici en zijn eigen familie. Die beschimpen en bekritisieren hem al jaren en maken hem zo het werken onmogelijk, fulmineerde de prins. Michel geeft Laurent een laatste kans, op voorwaarde dat hij in het openbaar op zijn woorden let en altijd toestemming vraagt voor politieke ontmoetingen. Dat was afgelopen herfst niet gebeurd toen de prins zonder toestemming van de regering de premier van Sri Lanka ontving. (BELGA)

Laurent werd door premier op gemoedelijk maar stevig gesprek getraakteerd

Griffiers moeten eigen toiletten poetsen

Omdat het vrederecht van Meise geen federaal geld krijgt om een poetsbureau in te huren, moet het griffiepersoneel zelf de toiletten schoonmaken. Dat meldt *De Standaard*. "Een lamp indraaien wil ik nog doen. En een collega doet af en toe de ramen. Maar als het misloopt met het toilet, als dat verstopt raakt en overstroomt, dan zeg ik: hier stopt het. Er zijn grenzen", zegt Geert Hellinckx, hoofdgriffier van het vrederechtshof van Meise. **Al bijna drie maanden moet het griffiepersoneel in Meise zelf het gebouw oppoetsen.** De vraag om een nieuwe poetsploeg te mogen inschakelen wordt al zo lang niet beantwoord door de FOD Justitie. Die situatie komt ook voor in andere vrederechten in de Vlaamse rand, zoals die van Grimbergen en Herne-Sint-Pieters-Leeuw. De FOD Justitie belooft om snel voor een oplossing te zorgen. (JVH)

Huizen en appartementen weer duurder

"Woningen werden opnieuw duurder." Dat is de conclusie van ERA, het grootste netwerk van vastgoedmakelaars in België. Dat maakte voor het twaalfde jaar op rij de resultaten van de ERA Barometer bekend, de jaarlijkse analyse van de Belgische woningmarkt. **ERA zag de prijs van zijn verkochte woningen in het afgelopen jaar met 2,45 procent stijgen. En ook appartementen werden duurder, bijna een halve procent (0,45).** "De prijsstijgingen voor 2016 liggen in lijn met de inflatie en de verdere daling van de hypothecaire rente ten opzichte van 2015", klinkt het. In het vierde kwartaal was er bij de huizen en vooral bij de appartementen nog een kleine spurt. "Bij de appartementen zit daar mogelijk nog een effect van mensen die een beleggingsinvestering deden", zegt managing director van ERA Belgium Iain Cook. Als we de Vlaamse centrumsteden bekijken, blijken woningen in Leuven het duurst, gevolgd door Brugge en Antwerpen. (BELGA)

► Michèle Van Overstraeten (59): 'Ook ik wilde een vrouw zijn, met alles erop en eraan.'
© FERNAND VAN DAMME